

Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelut vuonna 2025

Juha Peltosalmi, tutkija

Palveluntuottajien kokonaismäärä

Yksityisillä sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalveluilla yhteensä 814 järjestömuotoista tuottajaa

- Yksityisiä sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalveluja tuotti tammikuussa 2025 Soteri-rekisteritietojen mukaan yhteensä 814 järjestömuotoista toimijaa
 - Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluissa 743 tuottajaa, joilla kaikkiaan 1450 toimintapistettä
 - Terveyspalveluissa 168 tuottajaa ja niillä 296 toimintapistettä
 - 97 järjestöä tuotti sekä sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluihin että terveyspalveluihin kuuluvia palvelumuotoja.

Yksityisten palveluntuottajien kokonaismäärä kasvussa

- Kasvu selittyy yritysmuotoisten tuottajien määrän lisääntymisellä
 - Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluissa erityisesti osakeyhtiöiden ja yksityisten elinkeinonharjoittajien määrä kasvanut
 - Terveyspalveluissa yksityisten elinkeinonharjoittajien määrä kasvanut rajusti (taustalla 2024 alusta voimaan tullut sote-valvontalain muutos (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023): toiminimellä toimivat terveydenhuollon itsenäiset ammatinharjoittajat muuttuivat uuden lain myötä yksityisiksi palveluntuottajiksi.)
- Järjestömuotoisten tuottajien määrä ja osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista vähentynyt
 - Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluissa järjestömuotoisten tuottajien määrä vähentynyt 79:lla (10 %) vuodesta 2015 ja terveyspalveluissa 39:lla (19 %)
- Monissa palveluissa järjestömuotoisten tuottajien osuus edelleen suuri
 - Esim. kuntouttava työtoiminta (93 %), ensi- ja turvakotipalvelu (85 %), päihdekuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta (57 %), työelämäosallisuutta tukevat palvelut (57 %)

Järjestömuotoisten palveluntuottajien määrä vähentynyt 2015–25

	JÄRJESTÖT						
	2025	2022	2020	2017	2015	Muutos 2015– 2025 n	Muutos 2015– 2025 %
Sosiaali- ja varhaiskasvatus- palvelujen tuottajat	743	755	784	860	822	-79	-10 %
Terveyspalvelujen tuottajat	168	182	193	204	207	-39	-19 %

Järjestömuotoisten sote- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajien kokonaismäärä

- Vähentynyt 117:lla (13 %) kymmenen viime vuoden aikana:

814

Vuonna 2025

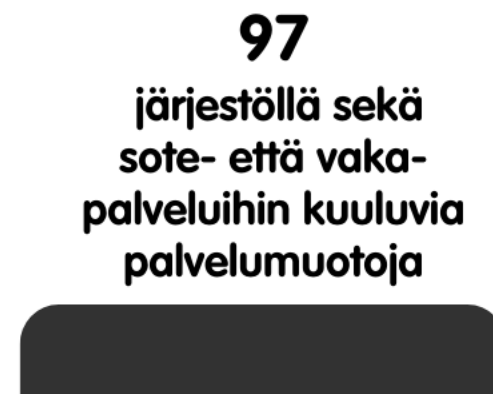
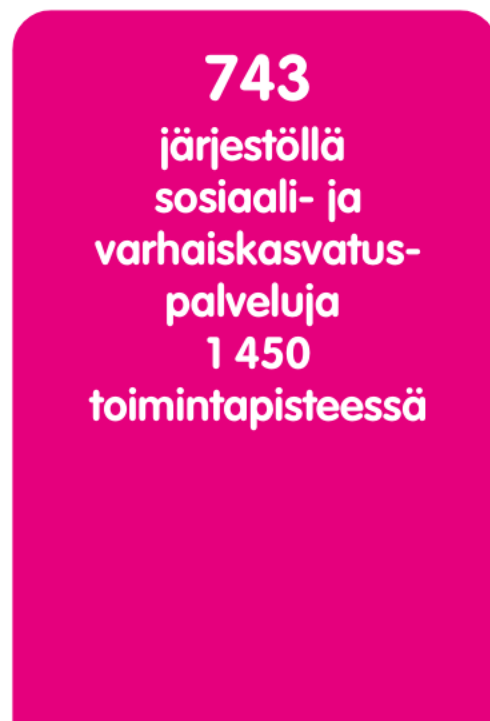
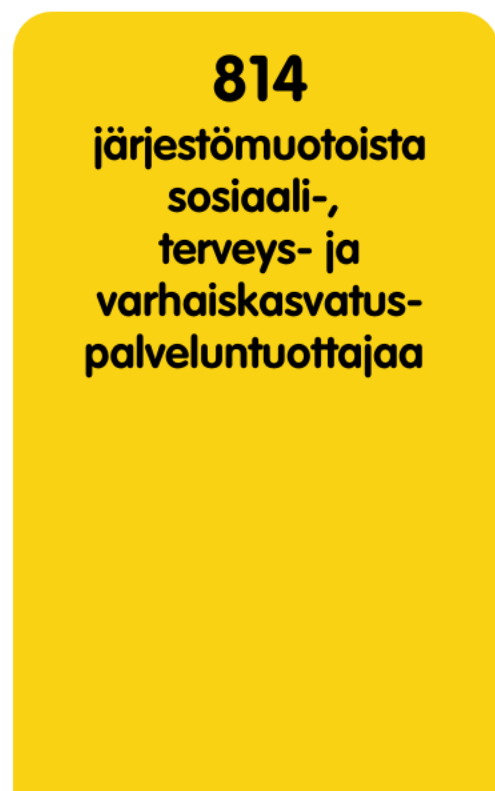
869

Vuonna 2020

931

Vuonna 2015

Järjestömuotoiset sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajat Suomessa 2025

Terveys-
palveluissa 0,4 %

Sosiaali- ja
varhaiskasvatus-
palveluissa

Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut

Järjestömuotoisten tuottajien määrä ja osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista vähentynyt

- Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluja 743 järjestöllä 1450 toimintapisteessä
- Järjestömuotoisten tuottajien määrä vähentynyt 79:lla (10 %) vuodesta 2015
- Järjestömuotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisten sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajista 13 %
 - Osuus vähentynyt vuodesta 2020 viisi prosenttiyksikköä
- Yritysmuotoisia yksityisten sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajia kaikkiaan 4 925, eli 87 %.
 - Vuonna 2020 yritysmuotoisia tuottajia oli 3620, eli niiden määrä on lisääntynyt viidessä vuodessa 1305:lla (36 %)

Järjestömuotoisten tuottajien yleisimmät palvelumuodot

- Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut, joissa järjestömuotoisia tuottajia on eniten
 - Kuntouttava työtoiminta (158 tuottajaa, 247 toimintapistettä)
 - Päiväkotit (157 tuottajaa, 191 toimintapistettä)
 - Iäkkäiden kotihoito (117 tuottajaa, 143 toimintapistettä)
 - Iäkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen (105 tuottajaa, 153 toimintapistettä)
 - Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen (74 tuottajaa, 96 toimintapistettä)
 - Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut (73 tuottajaa, 139 toimintapistettä)
- Palveluja, joissa järjestömuotoisten tuottajien suhteellinen osuus kaikista yksityisistä tuottajista suuri
 - Esim. kuntouttava työtoiminta (93 %), ensi- ja turvakotipalvelu (85 %), päihdekuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta (57 %), työelämäosallisuutta tukevat palvelut (57 %), päiväkodit (40 %) sekä iäkkäiden yhteisöllinen asuminen (43 %) ja ympärivuorokautinen palveluasuminen (30 %)

Sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajat oikeudellisen muodon mukaan

	2025		2022		2020	
	n	%	n	%	n	%
Yritykset	4 925	87	3 967	84	3 620	82
Osakeyhtiö	2 577	45	2 133	45	1 936	44
Yksityinen elinkeinoharjoittaja	2 056	36	1 527	32	1 350	31
Kommandiittiyhtiö	125	2	125	3	139	3
Avoin yhtiö	98	2	114	2	126	3
Osuuskunta	66	1	59	1	59	1
Muu yhtiö	3	0	9	0	10	0
Järjestöt	743	13	755	16	784	18
Rekisteröity yhdistys	638	11	642	14	664	15
Rekisteröity säätiö	105	2	113	2	120	3
Muut	17	0	19	0	19	0
Ev.lut. kirkko	14	0	12	0	11	0
Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta	1	0	6	0	7	0
Muu	2	0	1	0	1	0
Yhteensä	5 685	100	4 741	100	4 423	100

Palvelut, joissa eniten järjestömuotoisia tuottajia

	Järjestömuotoiset tuottajat	Järjestömuotoisten tuottajien toimintapisteet	Järjestömuotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista
Kuntouttava työtoiminta	158	247	93 %
Päiväkot	157	191	40 %
Iäkkäiden kotihoito	117	143	6 %
Iäkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	105	153	30 %
Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen	74	96	43 %
Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut	73	139	22 %
Mielenterveyskuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta	63	107	38 %
Päihde- ja mielenterveysongelmiin vastaava sosiaalityö ja -ohjaus	63	99	17 %
Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotihoito	63	79	4 %
Iäkkäiden kotona asumisen tuen palvelut	55	61	23 %

Lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset sosiaalipalvelut

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestö- muotoisten tuottajien toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus sekä varhaisen tuen palvelut	46	93	8 %
Lastensuojelun sosiaalityö ja avohuollon tukitoimet ilman kodin ulkopuolista sijoitusta	42	71	6 %
Perhetyö	33	61	5 %
Lapsiperheiden kotipalvelu	32	36	3 %
Ensi- ja turvakotipalvelu	22	42	85 %
Perheoikeudelliset palvelut	20	26	8 %
Lastensuojelun laitospalvelu	16	27	6 %
Opiskelu- ja koulutuksen kuraattoripalvelut	5	5	19 %
Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	2	2	1 %

Ikääntyneiden palvelut

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestöjen toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Iäkkäiden kotihoito	117	143	6 %
Iäkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	105	153	30 %
Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen	74	96	43 %
Iäkkäiden kotona asumisen tuen palvelut	55	61	23 %
Iäkkäiden tuettu asuminen	9	10	47 %
Sosiaalihoitolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	9	9	8 %
Iäkkäiden sosiaalityö ja -ohjaus	6	6	9 %
Iäkkäiden laitospalvelu	2	5	17 %
Iäkkäiden tilapäinen asuminen	1	1	50 %

Vammaisten palvelut

	Järjestömuotoiset tuottajat	Järjestöjen toimintapisteet	Järjestömuotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista
Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut	73	139	22 %
Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotihoito	63	79	4 %
Kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen	33	79	21 %
Vammaisten ympärivuorokautinen asumispalvelu	27	46	28 %
Kehitysvammaisten tuettu asuminen	20	36	19 %
Vammaisten tuettu asuminen	18	35	27 %
Kehitysvammaisten yhteisöllinen asuminen	15	24	20 %
Vammaisten yhteisöllinen asuminen	10	16	22 %
Vammaisten henkilökohtainen apu ja erityinen tuki	4	5	2 %
Kehitysvammaisten laitospalvelu	3	3	75 %
Kehitysvammaisten asumispalvelut ja asumista tukevat palvelut	1	2	11 %
Kehitysvammaisten perhehoito	1	1	9 %

Päihde- ja mielenterveys-kuntoutujien palvelut

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestöjen toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Mielenterveyskuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta	63	107	38 %
Päihde- ja mielenterveysongelmiin vastaava sosiaalityö ja -ohjaus	63	99	17 %
Päihdekuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta	48	66	57 %
Päihdekuntoutujien tuettu asuminen	43	66	30 %
Mielenterveyskuntoutujien tuettu asuminen	35	68	15 %
Mielenterveyskuntoutujien yhteisöllinen asuminen	26	39	16 %
Päihdekuntoutujien yhteisöllinen asuminen	15	22	22 %
Mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautinen palveluasuminen	14	22	9 %
Päihdekuntoutujien sosiaalihuollon laitoshoido	5	6	17 %
Päihde- ja mielenterveysongelmiin vastaavat matalan kynnyksen palvelut	5	5	29 %
Päihdeavohoito ja -kuntoutus	3	5	13 %
Päihdekuntoutujien ympärivuorokautinen asumispalvelu	2	2	5 %
Päihdekuntoutujien tilapäinen asuminen	1	1	33 %
Mielenterveysavohoito ja -kuntoutus	1	1	33 %

Työikäisten palvelut

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestöjen toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Kuntouttava työtoiminta	158	247	93 %
Työelämäosallisuutta tukevat palvelut	12	13	57 %

Muut

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestöjen toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Muu sosiaalihuollon palvelu	171	250	8 %
Varhaiskasvatuspalvelut			
Päiväkoti	157	191	40 %

Tuottajamäärien ajallista vertailua 2020–2025

(* Palvelumuodot, jotka ovat vertailukelpoisia 2020–25)

Palvelu*	2025		2020	
	Järjestö- muotoisia palvelun- tuottajia	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista	Järjestö- muotoisia palvelun- tuottajia	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista
Kuntouttava työtoiminta	158	93 %	67	86 %
Päiväkoti	157	40 %	197	40 %
Iäkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	105	30 %	180	33 %
Kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen	33	21 %	40	25 %
Vammaisten ympärivuorokautinen asumispalvelu	27	28 %	30	33 %
Mielenterveys-kuntoutujien ympärivuorokautinen palveluasuminen	14	9 %	18	11 %
Päihdekuntoutujien sosiaalihuollon laitoshoido	5	17 %	4	17 %
Kehitysvammaisten laitospalvelu	3	75 %	3	100 %
Iäkkäiden laitospalvelu	2	17 %	4	27 %
Päihdekuntoutujien ympärivuorokautinen asumispalvelu	2	5 %	5	11 %

Alueellinen tarkastelu

- Alueellisen tarkastelun luvut kuvaavat sitä, kuinka monen järjestömuotoisen palveluntuottajan toimintapisteitä kullakin hyvinvointialueella on ja mikä on niillä toimivien toimintapisteiden kokonaismäärä
- Kun tammikuussa 2025 rekisterissä olleet järjestömuotoiset sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuottajat sijoitetaan niiden toimintapisteiden käytössoitteiden perusteella maantieteellisesti eri alueille, havaitaan että Helsingissä toimi selvästi eniten järjestöjä (100) ja niiden toimintapisteitä (201)
- Seuraavaksi eniten järjestömuotoisia palveluntuottajia toimi Pirkanmaalla (69 järjestöä ja 126 toimintapistettä) ja Länsi-Uudellamaalla (67 järjestöä ja 91 toimintapistettä)
- Vähiten järjestömuotoisia palveluntuottajia oli Kainuussa (15 järjestöä ja 22 toimintapistettä) ja Satakunnassa (20 järjestöä ja 25 toimintapistettä)
- Yhdellä järjestöllä voi olla toimintaa eli toimintapisteitä usealla eri alueella ja myös yhdellä alueella useampia eri toimintapisteitä; alueella palveluja tuottavan järjestön kotipaikka voi myös olla jokin muu kuin toiminta-alueella sijaitseva kunta

Järjestömuotoiset sosiaali- ja varhaiskasvatus- palvelujen tuottajat vuonna 2025 hyvinvointi- alueittain

(* Järjestö voi tuottaa palveluja useammalla eri alueella)

Alue	Järjestöjä*	Toimintapisteitä
Helsinki	100	201
Pirkanmaa	69	126
Länsi-Uusimaa	67	91
Pohjois-Pohjanmaa	55	109
Varsinais-Suomi	52	84
Pohjois-Savo	50	107
Keski-Suomi	49	80
Kymenlaakso	39	80
Päijät-Häme	32	61
Etelä-Pohjanmaa	31	59
Pohjanmaa	31	44
Pohjois-Karjala	31	52
Kanta-Häme	29	43
Etelä-Savo	27	47
Lappi	25	34
Vantaa ja Kerava	24	42
Etelä-Karjala	23	36
Satakunta	23	33
Keski-Pohjanmaa	22	41
Itä-Uusimaa	21	33
Keski-Uusimaa	20	25
Kainuu	15	22

Terveyspalvelut

Järjestömuotoisten tuottajien määrä ja osuus kaikista yksityisistä palveluntuottajista vähentynyt

- Terveysterveystuotot 168 järjestöllä 296 toimintapisteessä
- Järjestömuotoisten tuottajien määrä vähentynyt 39:lla (19 %) vuodesta 2015
- Järjestömuotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisten terveysterveystuotot tuottajista 0,4 %
 - Osuus vähentynyt vuodesta 2020 2,6 prosenttiyksikköä
- Yritysmuotoisia yksityisten terveysterveystuotot tuottajia kaikkiaan 37 910, eli 99,6 %.
 - Vuodesta 2020 yritysmuotoisten tuottajien määrä on lisääntynyt 32 000:lla (540 %)
 - Erityisesti yksityisten elinkeinonharjoittajien määrä on kasvanut: se on 300-kertaistunut *(syynä vuoden 2024 alusta voimaan tullut sote-valvontalaki (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023), joka on muuttanut erityisesti yksinyrittäjien tilannetta: toiminimellä toimivat terveydenhuollon itsenäiset ammatinharjoittajat muuttuivat uuden lain myötä yksityisiksi palveluntuottajiksi)*

Järjestömuotoisten tuottajien yleisimmät palvelumuodot

- Terveyspalvelut, joissa järjestömuotoisia tuottajia on eniten
 - Perustason vastaanottopalvelut (110 tuottajaa, 200 toimintapistettä)
 - Iäkkäiden kotisairaanhoido (62 tuottajaa, 83 toimintapistettä)
 - Fysioterapia (57 tuottajaa, 92 toimintapistettä)
 - Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotisairaanhoido (56 tuottajaa, 77 toimintapistettä)
 - Lapsiperheiden kotisairaanhoido (55 tuottajaa, 75 toimintapistettä)
 - Laboratoriopikadiagnostiikka (40 tuottajaa, 78 toimintapistettä)

Terveyspalvelujen tuottajat oikeudellisen muodon mukaan

	2025		2022		2020	
	n	%	n	%	n	%
Yritykset	37 910	99,6	6 578	97	5 922	97
Yksityinen elinkeinoharjoittaja	30 458	80,0	104	2	115	2
Osakeyhtiö	7 062	18,5	6 036	89	5 307	87
Kommandiittiyhtiö	272	0,7	314	5	359	6
Avoin yhtiö	81	0,2	91	1	104	2
Osuuskunta	21	0,1	21	0	22	0
Julkinen osakeyhtiö	8	0,0	6	0	7	0
Muu yhtiö	8	0,0	6	0	8	0
Järjestöt	168	0,4	182	3	193	3
Rekisteröity yhdistys	114	0,3	124	2	135	2
Rekisteröity säätiö	54	0,1	58	1	58	1
Muut	3	0,0	0	0	0	0
Yhteensä	38 081	100	6 760	100	6 115	100

Palvelut, joissa eniten järjestö- muotoisia tuottajia

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestö- muotoisten tuottajien toiminta- pisteet	Järjestö- muotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä palvelun- tuottajista
Perustason vastaanottopalvelut	110	200	0,5 %
Iäkkäiden kotisairaahoito	62	83	7 %
Fysioterapia	57	92	1 %
Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotisairaahoito	56	77	6 %
Lapsiperheiden kotisairaahoito	55	75	6 %
Laboratoriopikadiagnostiikka	40	78	9 %

Perusterveydenhuolto

(* Soteri-rekisterissä psykoterapiaa ei ole eritelty perusterveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidon)

	Järjestömuotoiset tuottajat	Järjestömuotoisten tuottajien toimintapisteet
Perustason vastaanottopalvelut	110	200
Iäkkäiden kotisairaanhoido	62	83
Fysioterapia	57	92
Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotisairaanhoido	56	77
Lapsiperheiden kotisairaanhoido	55	75
Toimintaterapia	21	34
Psykoteraapia*	20	31
Ravitsemusterapia	11	17
Puheterapia	9	11
Työterveyshuollon asiantuntijan antamat palvelut	8	9
Työterveyshuollon ammattihenkilön antamat palvelut	7	9
Jalkaterapia	6	7
Työterveyshuoltolain 12 §:n mukaiset palvelut	5	13
Työterveyshuoltolain 14 §:n mukaiset sairaanhoido- ja muut terveydenhuoltopalvelut	5	13
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	4	5
Perustason vuodeosastohoito	4	4
Perustason lääkinällinen avokuntoutus	3	4
Suun terveydenhuollon vastaanotto	1	14
Kuntoutustutkimus- ja ohjaus	1	2
Opiskeluhoollon psykologipalvelut	1	1

Erikois- sairaanhoido

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestö- muotoisten tuottajien toimintapisteet
Somaattinen avoerikoissairaanhoido	25	54
Muu Esh avohoito	11	13
Psykiatrinen avoerikoissairaanhoido	8	33
Erikoisalaan kuuluvien lausuntojen antaminen Esh	1	2
Ensihoitopalvelu	1	1

Laboratorio- ja kuvantamis- palvelut sekä muu terveyden- huollon palvelu- luokka

	Järjestö- muotoiset tuottajat	Järjestö- muotoisten tuottajien toimintapisteet
Laboratoriopikadiagnostiikka	40	78
Kliininen fysiologia	9	10
Kliininen mikrobiologia	8	12
Kliininen kemia ja/tai hematologia	6	7
Ultraäänitutkimukset	4	7
Muut kuvantamistutkimukset	2	10
Röntgentutkimukset	1	14
Laboratorionäytteiden otto	1	1
Muu terveydenhuollon palvelu	41	54

Alueellinen tarkastelu

- Alueellisen tarkastelun luvut kuvaavat sitä, kuinka monen järjestömuotoisen palveluntuottajan toimintapisteitä kullakin hyvinvointialueella on ja mikä on niillä toimivien toimintapisteiden kokonaismäärä
- Kun tammikuussa 2025 rekisterissä olleet järjestömuotoiset terveyspalvelujen tuottajat sijoitetaan niiden toimintapisteiden käyntiosoitteiden perusteella maantieteellisesti eri alueille, havaitaan että Helsingissä toimi hieman muita alueita enemmän järjestöjä (32) ja niiden toimintapisteitä (37)
- Seuraavaksi eniten järjestömuotoisia palveluntuottajia toimi Varsinais-Suomessa (25 järjestöä ja 33 toimintapistettä), Pirkanmaalla (20 järjestöä ja 26 toimintapistettä) ja Pohjois-Savossa (15 järjestöä ja 27 toimintayksikköä)
- Vähiten järjestömuotoisia palveluntuottajia oli Itä-Uudellamaalla (1 järjestö ja 1 toimintapiste)
- Yhdellä järjestöllä voi olla toimintaa eli toimintapisteitä usealla eri alueella ja myös yhdellä alueella useampia eri toimintapisteitä; alueella palveluja tuottavan järjestön kotipaikka voi myös olla jokin muu kuin toiminta-alueella sijaitseva kunta

Järjestömuotoiset terveyspalvelujen tuottajat vuonna 2025 hyvinvointi- alueittain

(* Järjestö voi tuottaa palveluja useammalla eri alueella)

Alue	Järjestöjä*	Toimintapisteitä
Helsinki	32	37
Varsinais-Suomi	25	33
Pirkanmaa	20	26
Pohjois-Savo	15	27
Pohjois-Karjala	11	11
Kymenlaakso	10	11
Lappi	10	17
Pohjanmaa	10	12
Etelä-Pohjanmaa	10	10
Länsi-Uusimaa	9	12
Päijät-Häme	9	11
Pohjois-Pohjanmaa	9	22
Etelä-Savo	9	14
Keski-Suomi	8	15
Etelä-Karjala	6	6
Kainuu	5	5
Kanta-Häme	4	4
Satakunta	4	9
Keski-Uusimaa	3	4
Keski-Pohjanmaa	3	4
Vantaa ja Kerava	3	3
Itä-Uusimaa	1	1

Taustat ja toteutus

Järjestöjen palvelutuotannon erityisyys

- Suomessa on lähes 9 000 sosiaali- ja terveysalan järjestöä; järjestöihin luetaan kuuluvaksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt sekä erityislainsäädäntöön perustuva Suomen Punainen Risti
- Suomalaiset sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat vuosikymmenien ajan kehittäneet ja tuottaneet palveluja toimintansa kannalta keskeisille ihmisryhmille; järjestöjen palvelujen asiakkaita ovat usein erilaiset erityisryhmät, kuten ikääntyneet, vammaiset sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujat
- Järjestöt ovat paikantaneet erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen laadun ja saatavuuden vajeita ja pyrkineet korjaamaan havaitsemiaan puutteita ja palveluaukkoja; jäsenistönsä, kohderyhmiensä ja heidän erityisten elämäntilanteidensa asiantuntijoina järjestöillä on ollut tähän hyvät edellytykset
- Järjestöihin on niiden pitkän historian ajan kerääntynyt laaja ja monipuolinen yhdistelmä tieteellistä tietoa sekä kokemus- ja vertaistietoa, josta palvelujen kehittäminen ja tuottaminen ovat saaneet vankan perustan
- Palvelujen rinnalla on kyetty tarjoamaan myös muuta järjestölähtöistä apua ja tukea, esimerkiksi vertaistoimintaa; voittoa tavoittelemattomina toimijoina järjestöt ovat pystyneet tuottamaan palveluja myös pienille erityisryhmille, joiden palveleminen ei ole vähäisten tuotto- ja volyymiodotusten puolesta houkuttelevaa toiminnallaan voittoa tavoitteleville yrityksille

SOSTEn aiemmat järjestöjen palveluntuotantoa koskevat selvitykset

- SOSTE on tarkastellut järjestöjen palveluntuotannon ajankohtaistilannetta vuodesta 2006 lähtien kaikissa Järjestöbarometreissa (esim. viimeisin Järjestöbarometri 2024); sen lisäksi SOSTE on julkaissut aiemmin neljä rekisteri- ja tilastoaineistoihin perustuvaa järjestöjen sosiaali- ja terveyspalvelutuotantoa koskevaa selvitystä:
 - Vuonna 2016 julkaistussa selvityksessä kartoitettiin vuoden 2015 rekisteritietojen pohjalta järjestöjen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantoa (Lindholm 2016); tässä laajassa selvityksessä kerättiin aineistoa Valviran ohella myös muista eri lähteistä ja koottiin tietoa esimerkiksi järjestöjen palvelutuotannon liikevaihdosta, henkilöstömääristä sekä järjestöjen yhtiömuotoisesta palvelutoiminnasta
 - Vuonna 2018 julkistetussa toisessa ja edellistä suppeammassa selvityksessä (Puhakka ym. 2018) tarkasteltiin järjestöjen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantoa Valviran vuoden 2017 rekisteritietojen pohjalta verraten tilannetta kahden vuoden takaiseen; uutena näkökulmana mukana oli vertailua yritysmuotoisten tuottajien sosiaali- ja terveyspalveluihin
 - Vuosina 2021 ja 2023 julkistetuissa kolmannessa ja neljännessä selvityksessä (Peltosalmi 2021 ja Peltosalmi 2023) tarkasteltiin järjestöjen sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelujen tuotantoa Valviran vuosien 2020 ja 2022 rekisteritietojen perusteella; aiempiin selvityksiin verrattuna uutta oli sosiaalipalvelujen tuottajien tarkastelu aiempaa tarkemmalla tasolla, jossa kuvataan palvelumuotojen rinnalla myös niiden eri asiakasryhmät

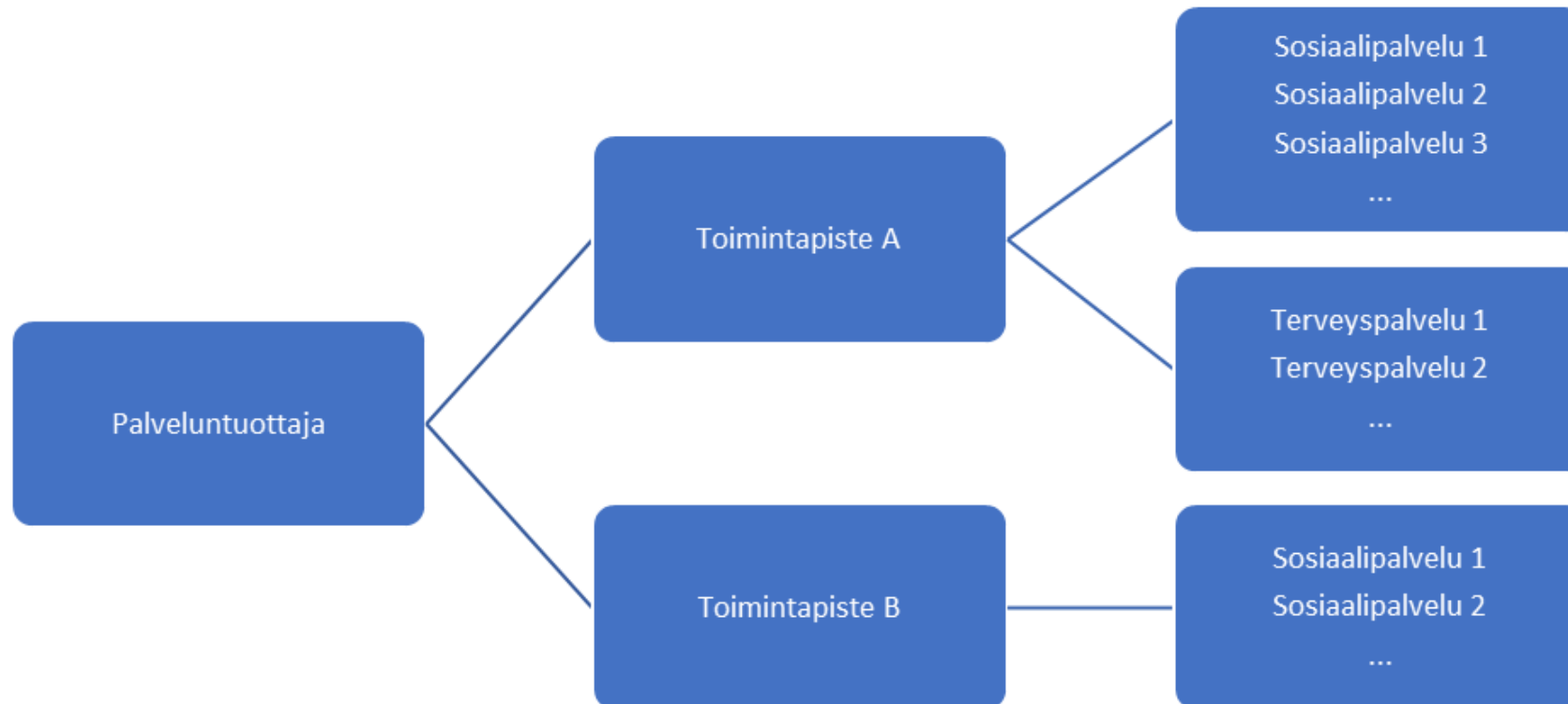
Selvityksen aineisto ja tehtävä

- Selvityksen aineisto: Valviran yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen Soteri-rekisterin tiedot tammikuulta 2025 (poimintapäivä 8.1. 2025)
 - Rekisteriaineisto ajoittuu kohtaan, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisestä kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille on kulunut kaksi vuotta
- Selvityksellä vastataan kysymyksiin:
 - Kuinka paljon Suomessa on järjestömuotoisia yksityisten sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelujen tuottajia ja niiden palvelutoimintapisteitä?
 - Mikä on järjestömuotoisten tuottajien osuus kaikista yksityisistä sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelujen tuottajista?
 - Miten järjestömuotoisten palveluntuottajien määrä on kehittynyt vuodesta 2015 vuoteen 2025?

Lähteenä käytetty Soteri-aineisto

- Aiempien palveluselvitysten lähteenä olleen Valveri-rekisterin käyttö loppui joulukuussa 2023 ja Sen tilalla on nyt uusi palveluntuottajarekisteri Soteri, johon Valveri-rekisterissä olleet rekisteröinnit ovat siirtyneet sellaisenaan; vuoden 2024 alusta uudet yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat on rekisteröity Soteriin; myös uudet yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat rekisteröidään Soteriin, mutta aiemmasta poiketen ainoastaan päiväkotipalvelujen tuottajat
- Valvira ja aluehallintovirastot pitävät yhdessä valtakunnallista Soteri-rekisteriä yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten; Soteri-rekisteri perustuu sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien sinne ilmoittamiin tietoihin; laki velvoittaa palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan antamaan toimintaansa koskevat tiedot vuosittain lupaviranomaiselle
- Vuoden 2024 alusta voimaan tullut sote-valvontalaki (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023) on muuttanut erityisesti yksinyrittäjien tilannetta: toiminimellä toimivat terveydenhuollon itsenäiset ammatinharjoittajat muuttuivat uuden lain myötä yksityisiksi palveluntuottajiksi; terveyspalveluja tuottavien yksityisten elinkeinoharjoittajien lukumäärä rekisterissä onkin kasvanut kolmesatakertaiseksi runsaasta sadasta yli 30 000:een
- Koska selvityksessä tarkastellaan vain Valviran Soteri-rekisteriin sisältyviä luvan- ja ilmoituksenvaraisia sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalveluja sekä niiden tuottajia koskevia tietoja; tarkastelun ulkopuolelle jää siten esimerkiksi erilaisia järjestölähtöisen maksuttoman auttamisen, tuen, ja neuvonnan muotoja
- Soteri-rekisteristä tilatun aineiston rakenne koostuu palveluntuottajia, niiden toimintapisteitä ja niiden eri palvelumuotoja koskevista tiedoista

Soteri-rekisteriaineiston tarkastelutasot

Lähteet

Lähteet

Lindholm, Lari (2016). Selvitys järjestöjen tuottamista sosiaali- ja terveyspalveluista. SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry, Helsinki. Verkkojulkaisuna: https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2018/12/selvitys_jarjestojen_palveluista_15082016.pdf

Peltosalmi, Juha (2021). Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelut vuonna 2020. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Helsinki. Verkkojulkaisuna: <https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2021/03/3-2021-SOSTE-julkaisu-Jarjestomuotoisten-tuottajien-sosiaali-varhaiskasvatus-ja-terveyspalvelut-vuonna-2020.pdf>

Peltosalmi, Juha (2023). Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelut vuonna 2022. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Helsinki. Verkkojulkaisuna: https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2023/04/Selvitys2022_Jarjestomuotoiset_palvelutuottajat.pdf

Puhakka Aatu, Peltosalmi Juha, Perälahti Anne (2018). Järjestöjen sosiaali- ja terveyspalvelut 2017. SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry, Helsinki. Verkkojulkaisuna: <https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2018/12/soste-jarjestojen-sotepalvelut-2017-selvitys.pdf>

Valvira (2025). Valviralta tilattu poiminta sen yksityisiä sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalveluita koskevasta Soteri-rekisteristä: yksityisten sosiaali-, varhaiskasvatus- ja terveyspalvelujen tuottajat, niiden toimintapisteet ja palvelumuodot. Aineiston päivämäärä 8.1.2025.

Lähdeaineiston ja selvityksen rajoituksia ja varaumia

Rajoituksia ja varaumia

- Lähteenä käytetty rekisteriaineisto on poikkileikkausaineisto, joka sisältää Valviran Soteri-rekisteristä poimintahetkellä saadut tiedot; Valviralle rekisteriin tehtyjen ilmoitusten käsittelyssä oli kuukausien käsittelyjonot aineiston poimintahetkellä mikä heikentää datan ajantasaisuutta
- Valvirasta tilattiin ja saatiin erikseen omat poiminnot ja tiedostonsa sosiaalipalveluista, terveyspalveluista ja varhaiskasvatuspalveluista; käytännössä sosiaalipalveludata sisälsi myös pelkkiä terveyspalveluja tuottavia toimintapisteitä ja vastaavasti terveyspalveludata myös pelkkiä sosiaalipalveluja tuottavia toimintapisteitä; kumpikin aineisto puhdistettiin ennen analyysia näistä ”sinne kuulumattomista” palveluista
- Varhaiskasvatuspalveluista Valviran rekisterissä on aiemmasta poiketen mukana enää pelkästään päiväkodit
- Koska selvitys tarkastelee lähemmin vain järjestömuotoisia palveluntuottajia, aineistosta on käsitelty ja raportoitu tarkemmin vain niitä palvelumuotoja, joilla oli rekisterin mukaan järjestömuotoisia tuottajia: vähintään yksi järjestömuotoinen tuottaja ja toimipiste
- Aineistossa on jonkin verran palvelupisteiden palvelumuotoja sekä osoitetietoja koskevaa puuttuvaa tietoa – niitä lähemmin koskevissa tarkasteluissa kyseisiä pisteitä ei ole voitu huomioida; tuottajien ja toimintapisteiden kokonaismäärää koskevissa laskuissa nekin ovat mukana
- Soteri-rekisteristä poimitussa aineistossa käytetyt palveluluokitukset poikkeavat aiemmin Valveri-rekisterissä käytetyistä, minkä vuoksi ajallisia vertailuja on tässä tehty vain hyvin rajatusta joukosta yksittäisiä palveluja; yksittäisistä palvelumuodoista on tässä selvityksessä käytetty Soteri-datan sisältämiä nimityksiä
- Soteri-rekisteristä saatava aineisto antaa sinällään vain pintapuolista tietoa palveluntuotannosta; yksityisten tuottajien määrää se kuvaa kattavasti, mutta ei varsinaista niiden tuottamien palvelujen volyymia eli asiakkaiden ja suoritteiden määrää

Liitteet

Liite 1 Taulukko 1. Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Helsinki	Itä-Uusimaa	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi
Lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset sosiaalipalvelut	6	9	4	27	2	3	7	7	15
Ikääntyneiden palvelut	15	17	9	36	8	9	8	5	10
Vammaisten palvelut	11	23	12	49	5	3	13	6	25
Päihde- ja mielenterveys-kuntoutujien palvelut	5	17	5	44	9	3	10	14	20
Työikäisten palvelut	3	9	3	16	3	-	15	12	26
Muu sosiaalihuollon palvelu	7	4	5	40	6	6	9	8	24
Varhaiskasvatus-palvelut – päiväkoti	2	3	12	32	11	1	1	3	5

Liite 1 Taulukko 2. Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Keski-Uusimaa	Kymenlaakso	Lappi	Länsi-Uusimaa	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo
Lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset sosiaalipalvelut	2	9	9	14	21	3	12	27	25
Ikääntyneiden palvelut	4	27	11	17	24	18	8	32	14
Vammaisten palvelut	6	17	8	15	20	5	20	19	38
Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palvelut	5	14	9	8	40	10	16	12	41
Työikäisten palvelut	3	25	6	2	21	7	7	28	26
Muu sosiaalihuollon palvelu	1	22	13	7	25	1	9	26	16
Varhaiskasvatuspalvelut - päiväkoti	7	8	2	40	8	8	5	9	4

Liite 1 Taulukko 3. Järjestömuotoisten tuottajien sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Päijät-Häme	Satakunta	Vantaa ja Kerava	Varsinais-Suomi
Lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset sosiaalipalvelut	13	4	12	23
Ikääntyneiden palvelut	14	9	7	11
Vammaisten palvelut	14	3	5	13
Päihde- ja mielenterveys-kuntoutujien palvelut	14	12	9	13
Työikäisten palvelut	9	8	-	24
Muu sosiaalihuollon palvelu	9	3	5	5
Varhaiskasvatus-palvelut - päiväkoti	7	5	11	11

Liite 2 Taulukko 1. Järjestömuotoisten tuottajien terveystalvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Helsinki	Itä-Uusimaa	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi
Perusterveydenhuolto	6	10	14	35	1	2	3	4	13
Erikoissairaanhoido	1	2	1	13	-	3	2	1	2
Laboratorio- ja kuvantamispalvelut	1	2	5	5	-	2	1	1	2
Muu terveydenhuollon palvelu	1	3	3	7	-	1	2	-	2

Liite 2 Taulukko 2. Järjestömuotoisten tuottajien terveystalvvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Keski-Uusimaa	Kymenlaakso	Lappi	Länsi-Uusimaa	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo
Perusterveydenhuolto	4	11	16	12	21	14	10	19	26
Erikoissairaanhoido	1	1	2	4	5	3	4	5	10
Laboratorio- ja kuvantamispalvelut	-	-	2	-	5	5	1	3	4
Muu terveydenhuollon palvelu	-	2	2	-	7	3	1	1	5

Liite 2 Taulukko 3. Järjestömuotoisten tuottajien terveystalvelujen toimintapisteet vuonna 2025 hyvinvointialueittain.

Palvelu	Päijät-Häme	Satakunta	Vantaa ja Kerava	Varsinais-Suomi
Perusterveydenhuolto	11	9	2	32
Erikoissairaanhoido	3	2	1	3
Laboratorio- ja kuvantamispalvelut	2	3	1	2
Muu terveydenhuollon palvelu	-	2	-	12

soste

Juha Peltosalmi
tutkija
[juha.peltosalmi\(at\)soste.fi](mailto:juha.peltosalmi(at)soste.fi)